

СЕМІОТИКА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ХХ СТОЛІТТЯ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ У УРБАНІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Дизайн середовища невід'ємно співіснує із мистецтвом: картини; скульптури; арт-об'єкти; принти для текстилю, шпалер; паттерни тощо – це стає засобом створення акцентів інтер'єру, його затишку, оригінальності, складовою психологічного впливу. Адже жодний арт-об'єкт не існує в цілковитій порожнечі: розміщення в просторі, динаміка сонячного світла чи статика штучного, фактура чи текстура оточуючих поверхонь – все "працює" на вираження ідеї інтер'єру. Інтелектуальний та формальний зв'язок об'єкту мистецтва та простору, в якому він сприймається, формує цілісність дизайнерського задуму. Інтегрування мови сучасного мистецтва, мови простих форм, в методи створення інтер'єрного рішення – актуальна риса нашої епохи. Масштаб цього злиття, синтезу, не має аналогів в історії мистецтва за всі роки його існування, і, саме тому, привертає увагу.

Коли ми говоримо про мистецтво сьогодення, ми, ймовірно за все, говоримо про синтез мистецтв. Мистецтво неминуче відображає епоху свого існування: світосприйняття творців та вподобання людських мас. Безперервний розвиток технологій дає безліч нових інструментів. Швидкий темп життя вимагає спрощення. Можливості Інтернету, що розповсюджує інформацію, призводять до синтезу: змішування стилів, засобів, концепцій.

Мистецький твір може бути не тільки декорацією – він стає невід'ємною частиною дизайну. Адже сама робота означає більше, ніж об'єкт і, навіть, сюжет, що відображає – завжди є "глибшою", збагаченою інтелектуальним досвідом митця, та безпосередніми, чуттєвими взаєминами із людиною, що її обирає для свого простору.

Науковий прогрес, потрясіння від світових війн та атмосфера катастроф суттєво змінили світосприйняття людей, їх ставлення до цінностей гуманізму епохи Відродження: філософії, що ставить знак рівності між красою та добром. Розпалася концепція єдиного канону краси, що асоціюється із довершеністю класицизму, за яким краса тотожна гармонії, граційності, пропорційності. За розладом гармонійної картини світу, слідом, втрачає силу і ідея відображення в мистецтві краси та досконалості божественного.

Мистецтво ХХ століття дало собі право бути не ідеальним і не

красивим, воно змінило пріоритети та винайшло нову мову, якою говорить. Сучасне мистецтво, на відміну від академічно-відокремленого, має силу втручатися в життя. "Крім того воно прагне висловити істину – або принаймні правду, якою її бачить творець, звертаючись до щоденного життя без прикрас", як пише Франсуаза Барб-Галль про мистецтво ХХ століття. Сучасне мистецтво показує світ прямолінійно: у такий спосіб, за допомогою таких форм, кольорів, образів, що кожен може вподобати його сутність, спираючись на невимушене, "дитяче" сприйняття. Простота форм та композиційна структура – позачасові складові твору – проте вони стали очевиднішими і помітнішими, відколи сучасне мистецтво надало їм першочергової ваги.

Для сучасного мистецтва дуже важливий зв'язок із простором: він не менш визначальний, ніж в архітектурі. Глядач, який фізично потрапляє "у зону впливу" певної мистецької роботи, практично в неї "занурюється". У ХХ столітті мистецтво остаточно вийшло за межі рами картини, мистецького полотна, за межі площини, зробивши крок у простір. Воно стає і об'єктами інтер'єру, і частинами інтер'єру, і, навіть, самим інтер'єром: взяти, для прикладу, стиль Мемфіс, що був заснований у 1980 р. групою "Мемфіс". Відтоді людина має можливість не тільки споглядати, а й існувати безпосередньо в мистецькому творі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Франсуаза Барб-Галль. Як розмовляти з дітьми про мистецтво / Барб-Галль Ф. — Львів: "Видавництво Старого Лева", 2015
2. Франсуаза Барб-Галль. Як розмовляти з дітьми про мистецтво ХХ століття / Барб-Галль Ф. — Львів: "Видавництво Старого Лева", 2016
3. Марк Гетлейн, Аннабель Говард. АРТ візіонери / Гетлейн М., Говард А. — Харків: "видавництво Vivat", 2018
4. Мировое искусство (Иллюстрированная энциклопедия: Направления и течения от импрессионизма до наших дней) /Сост. И. Г. Мосин. – Спб: ООО "СЗКЭО "Кристалл"", 2006
5. Дмитро Гитов. Все о современном искусстве за полтора часа. Лекція [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://www.youtube.com>